

УДК 636.5

Каталог племінних ресурсів сільськогосподарської птиці України / Ю.О. Рябокони, В.О. Пабат, Д.М. Микитюк, В.В. Фролов, О.О. Катеринич, Ю.В. Бондаренко, Т.В. Мосякіна, О.Т. Гадючко, Г.Т. Коваленко, Д.М. Гриценко, В.П. Богатир, Ю.С. Лютий / Під редакцією Ю.О. Рябокони / Харків., 2005.-78 с.

ГУСИ

Велика сіра (Крупная серая)

Порода м'ясного напрямку продуктивності, важкого типу.

Походження. Селекції Інституту птахівництва УААН, Україна.

Історія створення: створення породи розпочато колективом співробітників Української науково-дослідної станції птахівництва в 1939 році. Для цього було відібрано племінний матеріал гусей місцевих роменських та тулузьких порід. Проведено прямі та зворотні схрещування птиці цих порід, в ході яких відібрано кращі гібридні комбінації. Одержані гібриди від сполучення тулузьких гусаків з місцевими роменськими самками мали відмінні м'ясні форми, високу інтенсивність росту. У 1942-43 рр. вихідний племінний матеріал гусей створюваної породи було передано для збереження в радгосп "Арженка" Тамбовської області Російської Федерації. Наприкінці 1943 року племінний матеріал гусей вихідних порід (роменської та тулузької) було повернуто в Україну (Харківську область) і розпочато планомірну заводську роботу щодо створення нової породи. Гуси великої сірої породи створювалися на кормах зі зниженим рівнем концентратів шляхом спрямованої селекції на підвищення живої маси, продуктивності, життєздатності та плодючості. Породу, як нове селекційне досягнення, було затверджено у 1956 році. Поглиблену селекційно-племінну роботу з гусьми великої сірої породи, спрямовану на підвищення живої маси птиці, несучості, виводу молодняку, проводять співробітники Інституту птахівництва УААН разом зі спеціалістами Державного племінного птахівничого підприємства "Роздольне", Харківської обл.

Екстер'єрні особливості: гуси мають міцну будову тіла: голова невелика з коротким оранжево-червоним дзьобом; шия середньої довжини, потовщена при основі; тулуб широкий, глибокий; грудні м'язи випуклі, широкі та глибокі; спина довга, широка; на животі дві жирові складки; ноги середньої довжини оранжево-червоного кольору; голова, верхня частина шиї, спина темно-сірого кольору, груди світло-сірі; на спині і крилах чіткий лускоподібний малюнок; на животі пір'я біле, також біле оперення на кінчику хвоста (рис. 29). Добові гусенята міцні, рухливі, красиві за фенотипом:

голова помірна, очі круглі, темні; дзьоб короткий, темний, з жовтим кінчиком; широка спина; випуклі груди; широко поставлені ноги з темними лапками; верхня частина голови, спина, крила мають темний колір пуху; щоки, нижня частина шиї, груди і живіт – світло-жовті .

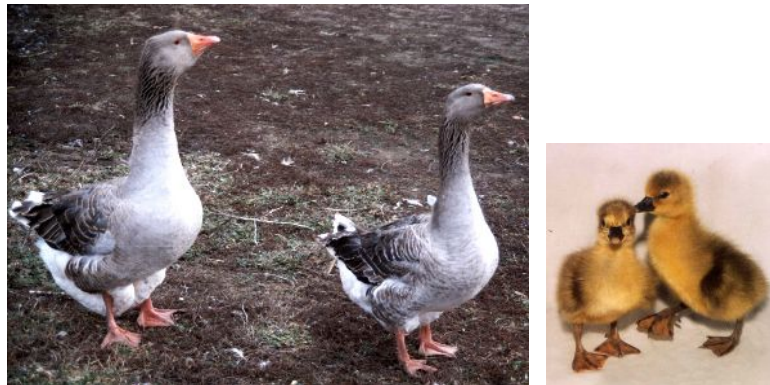

Рис. 29. Гуси породи велика сіра: дорослі та добовий молодняк

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців – 7,0 кг, самок – 6,0 кг; генетичний потенціал несучості гусок сягає 60 яєць за рік, маса яєць – 155 - 170 г, вивід гусенят – 65-76 %. Жива маса гусенят у 9-тижневому віці: самців – 4,5-4,8 кг, самок – 3,9-4,3 кг. Великі сірі гуси здатні до відгодівлі на жирну печінку, середня маса якої становить 340 г, окремі гуси при спеціальній відгодівлі мають жирну печінку 500 г.

Назва господарств, де розводиться птиця:

ПЗ: ДППП "Роздольне", с. Роздольне, Зміївський р-н, Харківська обл., 63450, тел. (05747) 30994, 34367.

ППР-2: 1. СТОВ "Івашківський інкубатор", с. Івашки, вул. Центральна 181, Золочівський р-н, Харківська обл., 62211, тел. (0572) 175036, ф. 195765.

2. СТОВ "Старосолотвинська птахофабрика", пров. Лісний 7, с. Старий Солотвин, Бердичівський р-н, Житомирська обл., 13320, тел. (04143) 22306, 68248, 68223.

3. Миргородське ІПП, м.Миргород, Полтавська обл., 37600, тел. (05355) 40159, 40160, 52139, 53257.

4. ДП „Дібровський кінний завод № 62”, с.Петрівці, Миргородський р-н, Полтавська обл., 37673, тел.(05355) 97243, 54478.

5. ЗАТ "Агротон", с. Кіндрашівка, Куп'янський р-н, Харківська обл., 63720, тел. (05742) 55760, 56750.

6. Філія "Комуніст" - дочірнє підприємство "Агрофірма "Шахтар" орендного підприємства "Шахта ім. О.Ф. Засядька", с. Дробишево, Краснолиманський р-н, Донецька обл., 84451,тел. (06261) 21044, 36183.

7. ПП „Паритет”, с. Дейкалівка, Зіньківський р-н, Полтавська обл., 38132, тел. (05353) 93517.

8. СФГ „Рой”, Синельниківський р-н, Дніпропетровська обл., тел. (067) 5685773, 5685772.

9. ТОВ „Агрофірма Агротіс” філія „Павлівська”, Мар’їнський р-н, Донецька обл., тел. (06278) 97147, 97131, 51824.

10. СП “Маргус”, вул. Кірова 28, м. Тараща, Київська обл., 09500, тел. (04466) 52504, ф. 52476.

11. СВК „Вікторія”, с.Фурманівка, Кілійський р-н, Одеська обл., 68321, тел. (04843) 38243.

12. ПП „Агрофірма Авангард”, с. Бикоза, Білгород-Дністровський р-н, Одеська обл., 67902, тел. (04849) 22378.

13. СТОВ „Карлівське ІПП”, м. Карлівка, Полтавська обл., 39500, тел. (05346) 21230.

Велика біла (Крупная белая)

Популяція м’ясного напрямку продуктивності, важкого типу.

Походження. Селекції Інституту птахівництва УААН, Україна.

Історія створення. Племінну роботу щодо створення гусей великої білої породи розпочато у 1980-х роках колективом співробітників Інституту птахівництва УААН в Державному підприємстві дослідне господарство "Борки" і продовжено в Державному племінному птахівничому підприємстві "Роздольне" Харківської області. Як вихідний генетичний матеріал в ході роботи було використано гусей великої сірої та рейнської білої порід. Створення популяції великих білих гусей було проведено шляхом відтворного дигібридного схрещування цих порід і подальшого відбору та підбору бажаних генотипів. Поглиблена селекційно-племінна робота з великими білими гусьми, яка проводиться вченими ІП УААН разом зі спеціалістами ДППП "Роздольне", спрямована на консолідацію птиці за кількісними ознаками та аутосексністю, підвищену енергію росту гусенят у ранньому віці, живу масу дорослої птиці, високу плодючість самок та запліднюючу здатність самців.

Екстер’єрні особливості: гусенята цієї популяції у добовому віці аутосексні за кольором пуху: самки мають темні спинки, темні голівки або чіткі темні плями у вигляді шапочки (*G-Sd-SpSpCC*); у самців забарвлення пуху на дорсальній поверхні тіла жовте або світло-сіре (*GGSdSdSpSpCC*), дзьоб також значно світліший, ніж у самок.

У дорослому віці гуси мають біле оперення, міцну будову тіла. Голова у них невелика, з коротким оранжево-червоним дзьобом; шия середньої довжини, тулуб широкий, глибокий; груди випуклі. Спина у самців і самок

пряма, довга, широка; на животі невеликі жирові складки; ноги середньої довжини оранжево-червоного кольору, широко розставлені (рис. 30).

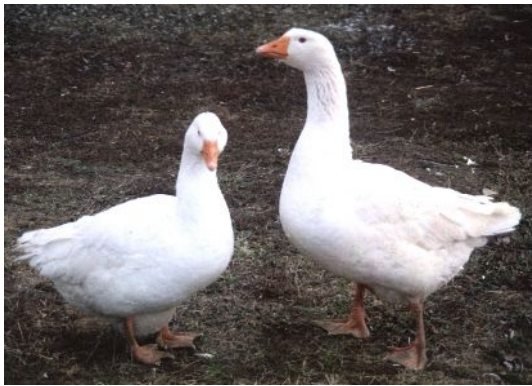

Рис. 30. Гуси популяції велика біла: дорослі та добовий молодняк

Показники продуктивності. Генетичний потенціал несучості за рік становить 56 - 60 яєць; маса яєць - 170 г. Жива маса у 52-тижневому віці: самців – 7,2 кг, самок – 6,5 кг. Жива маса гусенят у 9 – тижневому віці – 4,2 – 4,5 кг. Вивід гусенят – 70-75%. Гуси відзначаються високим виходом перопухової сировини прижиттєвого обскубування – 120 г/гол.

Ці гуси, єдині з білих гусей України, що мають високу генетичну обумовленість до відгодівлі на жирну печінку, середня маса якої становить при відгодівлі гусенят з 80 – денного віку – 340 г, з 135 – денного віку – 404 г, з 170 – денного віку – 444 г, дорослих гусей – 500 – 700 г.

Назва господарств, де розводиться птиця:

ПЗ: ДППП "Роздольне", с. Роздольне, Зміївський р-н, Харківська обл., 63450, тел. (05747) 30994.

ППР-1: ВП ТОВ "Еко-Центр", вул. Гагаріна 9А, м. Суми, 40030, тел. (05422) 223110.

ППР-2: 1. СТОВ "Івашківський інкубатор", с. Івашки, Золочівський р-н, Харківська обл., 62211, тел. (05764) 98411.

2. ПП „Пектораль”, с. Менжинське, Нікопольський р-н, Дніпропетровська обл., 53270, тел.(05662) 32515, 31426.

3. СП "Маргус", вул. Кірова 28, м. Тараща, Київська обл., 09500, тел. (04466) 52504, ф. 52476.

4. ВАТ племптахорадгосп "Придніпровський", с. Горностаївка, Горностаївський р-н, Херсонська обл., 74600, тел. (05544) 41367, 41322.

Рейнська біла (Рейнская белая)

Порода м'ясного напрямку продуктивності, середнього типу.

Історія створення. Виведена в Німеччині на берегах р. Рейн шляхом схрещування емденських гусей з місцевими. В Україну гусей рейнської породи завезено з Угорщини у 1969 році.

Екстер'єрні особливості. Дорослі гуси за кольором оперення білі, мають компактний горизонтальний тулуб (рис. 31). На животі невелика подвійна жирова складка. Голова середня, очі голубі, шия середньої довжини, грудні м'язи широкі та глибокі. Ноги і дзьоб оранжеві.

Рис. 31. Гуси породи рейнська біла: дорослі та добовий молодняк

Показники продуктивності. Генетичний потенціал несучості за цикл становить 45 - 50 яєць, за два цикли 60-80 штук. Маса яєць – 160-170 г, забарвлення шкаралупи біле. Жива маса у 52-тижневому віці: самців – 6-7 кг, самок – 5,5-6,5 кг. Вивід гусенят – 65-70%. Жива маса гусенят у 9 – тижневому віці – 3,7-4,0 кг, збереженість гусенят 94 – 95%. В Інституті птахівництва УААН разом зі спеціалістами ДППП "Роздольне" Харківської області гуси рейнської породи були використані при створенні нової вітчизняної популяції гусей - великих білих.

Гуси рейнської породи при розведенні "в собі" характеризуються високими відгодівельними якостями, мають високі відтворні показники та придатні до відгодівлі на жирну печінку. Крім цього, гусаки рейнської породи також широко використовуються в схрещуваннях з гусками великої сірої породи для отримання промислових гібридів, які мають не тільки поліпшені м'ясні форми, а й у подальшому придатні для спеціальної відгодівлі на жирну печінку.

Назва господарства, де розводиться птиця: в генофондному стаді ДППП "Роздольне", с. Роздольне, Зміївський р-н, Харківська обл., 63450, тел. (05747) 30994.

Італійська біла (Итальянская белая)

Порода середнього типу.

Історія створення: виведена в Італії на базі місцевих популяцій гусей. Широко розповсюджена в країнах Східної Європи.

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців – 7,0 кг, самок – 6,0 кг, генетичний потенціал несучості сягає 45-50 яєць за рік, маса яєць – 140 - 170 г, вивід гусенят – 65-70 %, жива маса гусенят у 9-тижневому віці 3,8- 4,0 кг.

Назва господарств, де розводиться птиця:

ППР-2: 1. СТОВ "Сільхозптахопром", с. Березнегувате, Березнегуватський р-н, Миколаївська обл., 56200, тел. (05168) 92344.

2. СТОВ "Нікомарівське", с. Нікомарівка, Ширяївський р-н, Одеська обл., 66831, тел. (04858) 21599, 95355.

3. ПСП "Костопільптахопром", м. Костопіль, Рівненська обл., 35000, тел. (03657) 21282.

4. ЗАТ "Білоцерківське птахопідприємство", с. Мала Вільшанка, Білоцерківський р-н, Київська обл., 09175, тел. (04463) 61562, 67022, 65022.

5. ПСП „Дружба”, с.Таромське, Дніпропетровський р-н, Дніпропетровська обл., 49490, тел. (0562) 344485, 122354

6. СФГ „Берізка”, Коростенський р-н, Житомирська обл., тел. (0412) 340524, 340403.

7. СВК „Дружба”, с.Мирне, Біляївський р-н, Одеська обл., 67652, тел. (04852) 44602.

8. ПАФ „Полузірська”, с. Полузір'я, Новосанжарський р-н, Полтавська обл., 39310, тел. (05344) 31731, 93343.

9. ТОВ "Колос-К", с. Дубов'язівка, Конотопський р-н, Сумська обл., 41655, тел. (05447) 43587, 71618.

10. ВАТ „Племптпахорадгосп „Придніпровський”, вул. Набережна, 10, м. Горноставівка, Херсонська обл., 74600, тел. (05544) 41367, 41322.

Кубанська сіра (Кубанская серая)

Порода легкого типу.

Історія створення. Сучасна порода гусей створена співробітниками кафедри птахівництва Кубанського сільськогосподарського інституту шляхом зворотного схрещування горківських гусей з китайськими (рис.32).

Рис. 32. Гуси породи кубанська сіра

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців – 5,5 кг, самок – 5,0 кг, генетичний потенціал несучості сягає 78-80 яєць за рік, маса яєць – 150 г, вивід гусенят – 75-84 %, жива маса гусенят у 9-тижневому віці 3,0 –3,5 кг.

Назва господарства, де розводиться птиця:

ППР-2: АП "Благодатненський птахопром", вул. Ювілейна, 1а, с. Благодатне, Арбузинський р-н, Миколаївська обл., 55325, тел. (05132) 30253, ф. 30442.

Легарт (Легарт)

Порода важкого типу.

Історія створення: виведені в Данії на базі місцевих популяцій гусей. Широко розповсюджені в країнах Східної Європи (рис. 33).

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців – 7,5-8,0 кг, самок – 6,5-7,0 кг, генетичний потенціал несучості сягає 25-33 яєць за рік, маса яєць – 180-190 г, вивід гусенят – 60-65 %, жива маса гусенят у 9-тижневому віці: 4,5-4,9 кг.

Рис. 33. Гуси породи легарт

Назва господарств, де розводиться птиця:

ППР-1: ФГ "Орбіта", вул. Артилерійська 6 Б, смт. Березнегувате, Березнегуватський р-н, Миколаївська обл., 56200, тел. (067) 5123643.

ППР-2: 1. Приватне підприємство "Гові", вул. Томашівського 8/8, м. Львів, 79000, тел. (0322) 728220, 981674.

2. СФГ „Азовчанка”, с.Порохня, Новоазовський р-н, Донецька обл., 87613, тел. (06296) 32882, 30456.

Колуш білий (Колуш белый)

Порода важкого типу.

Історія створення: виведені в Угорщині на базі місцевих популяцій гусей.

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців – 7,0-7,5 кг, самок – 6,0-6,5 кг; генетичний потенціал несучості сягає 28-40 яєць за рік; маса яєць – 180 г; вивід гусенят – 62-75 %; жива маса гусенят у 9-тижневому віці 4,3-4,8 кг.

Назва господарства, де розводиться птиця:

ППР-2: ФГ "Орбіта", вул. Артилерійська 6 Б, смт. Березнегувате, Березнегуватський р-н, Миколаївська обл., 56200, тел. (05168) 91742, 91243.

Тулузька (Тулузская)

Порода важкого типу (рис. 34).

Історія створення: виведена в XVI столітті у Франції на околицях міста Тулузи із місцевих сірих гусей з наступним відбором за живою масою і здатністю до відгодівлі.

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців - 8–9 кг, самок – 7,5 кг, генетичний потенціал несучості сягає 25-30 яєць за рік, маса яєць – 150- 160 г, вивід гусенят – 40-50 %, жива маса гусенят у 9-тижневому віці - до 4,5 кг.

Назва господарства, де розводиться птиця:

ПЗ: СТОВ „Агропроменерго” ("Племзавод Україна"), вул. Жукова 1, с. Знаменівка, Новомосковський р-н, Дніпропетровська обл., 51280, тел. (05693) 75152, 44475.

Рис. 34. Гуси тулузької породи

Горківська (Горьковская)

Порода середнього типу.

Історія створення: порода створена в племптахорадгоспі "Буревісник" Горківської області (Росія) шляхом складного відтворного схрещування місцевих гусей з птицею китайської породи. В подальшому двохпорідних помісей схрещували з гусьми сонячногірської породної групи.

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців -7–8 кг, самок- 6–7 кг; генетичний потенціал несучості сягає 45-50 яєць за рік; маса яєць – 130-150 г; вивід гусенят – 70-80 %; жива маса гусенят у 9-тижневому віці: 3,5-3,6 кг.

Назва господарств, де розводиться птиця:

ППР-2: 1.ТОВ "Гайчур", вул. Леніна 11, с. Тернувате, Новомиколаївський р-н, Запорізька обл., 70150, тел. (06144) 94647, 94530, 94570.

2. ПСП "Промінь", с. Трибусівка, Піщанський р-н, Вінницька обл., 24710, тел. (04349) 29330, 29339, 21354.

3. СП "Маргус", вул. Кірова 28, м. Тараща, Київська обл., 09500, тел. (04466) 52504, ф. 52476.

4. ПСП „Дігор”, с. Жовтневе, Решетилівській р-н, Полтавська обл., 38413, тел. (05363) 95503.

5. ПАФ „Полузірська”, с. Полузір'я, Новосанжарський р-н, Полтавська обл., 39310, тел. (05344) 31731, 93343.

6. ПСП „Томашпільська ПС”, с. Томашпіль, Томашпільський р-н, Вінницька обл., тел. (04348) 22388.

Ліндовська (Линдовская)

Порода середнього типу (рис.35).

Історія створення: порода створена в Росії (Ліндовський племінний завод) шляхом складного відтворного схрещування місцевих гусей з птицею китайської породи. В подальшому двохпорідних помісей схрещували з гусьми сонячногірської породної групи. Трьохпорідних помісей розводили "в собі" і селекціонували у напрямку збільшення живої маси, несучості та виводимості яєць.

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців 7–9 кг, самок 7–7,5 кг, генетичний потенціал несучості сягає 45-50 яєць за рік, маса яєць – 140-170 г, вивід гусенят –70 %, жива маса гусенят у 9-тижневому віці: 5,0-5,1 кг.

Рис. 35. Гуси породи ліндовська

ППР-2: 1. СТОВ „Агрофірма Росток”, Нікопольський р-н, Дніпропетровська обл., тел.(05662) 76346, 76282.

2. ТОВ "Колос-К", с. Дубов'язівка, Конотопський р-н, Сумська обл., 41655, тел. (05447) 43587, 71618.

3. ПП „Трепаченко І.В.”, х. Перівський, Прилуцький р-н, Чернігівська обл.

Роменська (Роменская)

Порода середнього типу.

Історія створення: виведена в Україні із місцевих гусей.

Екстер'єрні особливості. Дорослі гуси мають сірий колір оперення. На животі є одна або подвійна жирова складка. Голова середніх розмірів, шия коротка, товста; тулуб широкий. Ноги короткі, масивні, оранжевого кольору.

Показники продуктивності: жива маса дорослої птиці: самців 5,5-6,5 кг, самок – 4,7-5,5 кг; генетичний потенціал несучості сягає 30 яєць за рік; маса яєць – 150-160 г; вивід гусенят – 40-50 %; жива маса гусенят у 9-тижневому віці - до 4,0 кг.

Назва господарств, де розводиться птиця:

ППР-2: ДГ "Агрофірма Надія" Сумського інституту агропромислового виробництва УААН, вул. Леніна 2, с. Перехрестівка, Роменський р-н, Сумська обл., 42073, тел. (05448) 94804, 92543, ф. 94804.